Dosarul nr. 1ra-285/2020

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

23 ianuarie 2020 **mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac şi Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpații Russu Vadim şi Russu Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ungheni sediul Central din 13 martie 2019 şi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

Russu Vadim Xxx, născut la xxx, originar şi domiciliat în xxx

și

Russu Vitalie Xxx, născut la xxx, originar şi domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 04.02.2019 - 13.03.2019;
Instanță de apel: 10.04.2019 - 03.06.2019;
Instanță de recurs: 13.09.2019 - 23.01.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni sediul Central din 13 martie 2019, au fost recunoscuți vinovați şi condamnați:

Russu Vadim în baza art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

Russu Vitalie în baza art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Russu Vadim de comun acord cu Russu Vitalie, la data de 07 noiembrie 2018, aproximativ la ora 19:30, aflându-se pe o stradă din s. Medeleni, r-nul Ungheni şi fiind în relații ostile cu Galiţ Mihail, i-au aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii şi picioarele peste cap şi corp, cauzând-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201833D0144 din 07.12.2018, vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

3. ***Procurorul*** a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea cheltuielilor judiciare cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i obliga pe inculpații Russu Vadim şi Russu Vitalie să recupereze cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță contrar legii a respins solicitarea procurorului de a-i obliga pe Russu Vadim şi Russu Vitalie să recupereze cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare, fără a se expune cine şi în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, făcând trimitere la prevederilor art.art.385 alin.(1) pct.14), 229 alin.(1) Cod de procedură penală.

3.1. ***Avocatul Vuico Angela şi inculpatul Russu Vitalie*** au contestat cu apel sentința, solicitând repunerea în termen, casarea acesteia, în partea ce privește recunoașterea lui Russu Vitalie vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în baza art.390 alin.(2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului au invocat că, Russu Vitalie a declarat că nu recunoaște vina, iar Russu Vadim a declarat că vina o recunoaște parțial. Mai mult, însăşi partea vătămată Galiţ Mihail în ședința de judecată a comunicat că, nu ține minte dacă a fost lovit de Russu Vitalie. Partea vătămată are pretenții materiale doar față de Russu Vadim, deoarece l-a văzut cum acesta la lovit.

Martorii Viscun Mihail şi Viscun Aliona în ședința de judecată au comunicat că nu au fost martori oculari la cele întâmplate între inculpați şi partea vătămată, i-a văzut numai împreună în acea zi fără careva semne de violență asupra lor.

Martorul Colţa Marina a declarat în cadrul ședinței de judecată, că inculpații Russu Vadim şi Russu Vitalie au consumat băuturi spirtoase împreună, dar ce s-a întâmplat între ei nu a văzut.

Astfel, în opinia apelanților, învinuirea în privința lui Russu Vitalie se bazează numai pe declarațiile martorului Colţa Xxx, care nu au fost dovedite prin alte probe, declarațiile acestuia fiind contradictorii cu declarațiile martorului Colţa Marina.

Prima instanță la adoptarea sentinței nu a respectat prevederile art.101 Cod de procedură penală și nu a apreciat fiecare probă în parte din punct de vedere al pertinenței, concludenţei, utilității şi veridicității ei şi tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al colaborării lor.

3.2. ***Inculpatul Russu Vadim*** a contestat cu apeluri sentința prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

În motivarea cererilor de apel a invocat că, prima instanță nu a luat în considerație faptul că, el a recunoscut vina integral dar nu parțial.

Mai mult, fratele său, Russu Vitalie nu are nici o vină, deoarece el de unul singur i-a aplicat lovituri, fratele său doar a ajutat partea vătămată să se ducă acasă, iar prima instanță la condamnat la 10 ani închisoare.

Totodată, prima instanță la stabilirea pedepsei, nu a luat în considerație faptul că, a recunoscut vina, are familie, un copil minor la întreținere.

3.3. ***Inculpatul Russu Vitalie*** a mai depus un apel prin care a solicitat examinarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri legale, menționând că nu a săvârșit infracțiunea incriminată.

Fratele său Russu Vadim a recunoscut vina în totalitate, dar nu cum a indicat prima instanță - că a recunoscut doar parțial.

La fel, grefierul nu a indicat corect în procesul-verbal de audiere declarațiile

martorului Colţa Xxx.

Partea vătămată recunoaște că a fost lovită doar de către Russu Vadim, iar de Russu Vitalie își amintește doar când l-a ridicat de jos şi i-a propus să îl ducă acasă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Russu Vadim, ca depus peste termen apelul declarat de avocatul Vuico Angela şi inculpatul Russu Vitalie, admis apelul declarat de procuror, casată sentința, în partea cheltuielilor judiciare şi pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă încasarea în mod solidar de la Russu Vadim şi Russu Vitalie în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei .

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatului Russu Vadim care a fost dovedită cu certitudine şi fără echivoc, dând faptei săvârșite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual penale privind administrarea probelor.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Russu Vadim şi-a recunoscut vinovăția, aceasta este dovedită pe deplin de probele administrate în cadrul cercetării judecătorești şi verificate în cadrul instanței de apel, şi anume: declarațiile inculpatului Russu Vitalie, părții vătămate Galiţ Mihail, martorilor Colţa Xxx, Colţa Marina, Viscun Mihail, Viscun Aliona.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, vinovăția lui Russu Vadim şi Russu Vitalie este confirmată integral prin raportul de expertiză judiciară nr.201833D0144 din 07.12.2018, raportul de constatare nr.201833D0141 din 21.11.2018, procesul-verbal de confruntare din 23.01.2019 dintre partea vătămată Galiţ Mihail şi învinuitul Russu Vadim, procesul-verbal de confruntare din 23.01.2019 dintre martorul Colţa Xxx şi învinuitul Russu Vadim.

Astfel, analizând în ansamblu probele cauzei penale prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenţei, veridicității şi coroborării lor, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță corect a încadrat juridic acțiunile inculpatului Russu Vadim în baza art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal, potrivit elementelor constitutive, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață săvârșite de două persoane.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine şi fără echivoc, dând faptei săvârșite de Russu Vadim încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat în faza de urmărire penală şi cercetare judecătorească, astfel, respingând alegațiile inculpatului Russu Vadim precum că a săvârșit infracțiunea de unul singur, or, în speță, prin acțiunile inculpaților Russu Vadim şi Russu Vitalie, s-au periclitat în principal - relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei.

În ceea ce privește fapta prejudiciabilă, instanța de apel a indicat că, aceasta s-a manifestat prin faptul că, Russu Vadim şi Russu Vitalie, la 07.11.2018

aproximativ la ora 19:30, aflându-se pe o stradă din s. Medeleni, r-nul Ungheni şi fiind în relații ostile cu partea vătămată Galiţ Mihail, i-au aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii şi picioarele peste cap şi corp, cauzând-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201833D0144 din 07.12.2018 vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

Cele menționate au fost probate în ședința de judecată prin declarațiile martorului Colţa Xxx, care în cadrul ședinței de judecată a declarat că, la data de 07.11.2018 i-a chemat pe Russu Vitalie şi Vadim la domiciliu său pentru ai servi cu un pahar de vin. Aceştia erau împreună cu Galiţ Mihail, după un timp s-a iscat un conflict între Russu Vădim şi Galiţ Mihail, ultimii au ieșit afară. Russu Vadim a început să-l lovească pe Galiţ Mihail, ulterior s-a alăturat şi Russu Vitalie. Bătaia a durat undeva 15 minute, iar după ce s-a finisat bătaia Russu Vadim a intrat în casă, iar Russu Vitalie l-a petrecut pe Galiţ Mihal acasă. A mai menționat că a văzut cum frații Russu au aplicat lovituri asupra lui Galiţ Mihail, atât Vadim cât şi Vitalie. Declarațiile martorului oferite în instanța de fond sunt consecvente şi coroborează cu celelalte probe prezentate şi verificate în cadrul cercetării judecătorești. Martorul Colţa Xxx a fost prevenit de răspunderea penală pentru darea declarațiilor intenționat false, şi prin urmare, nu există temei de a aprecia critic aceste declarații oferite sub jurământ şi care corespund adevărului.

În acest context, instanța a respins argumentele apelantului referitor la faptul că inculpatul Russu Vadim a comis infracțiunea de unul singur, iar fratele său Russu Vitalie nu are nici o vină, el doar i-a despărțit, iar ulterior la petrecut pe partea vătămată Galiţ Mihail acasă, ori, prima instanță s-a expus asupra acestor argumente, care la fel, în viziunea instanței de apel nu constituie motiv de recalificare a infracțiunii imputate inculpatului Russu Vadim.

În acest sens, instanța de judecată just a apreciat critic declarațiile inculpatului Russu Vitalie, precum că, el nu a aplicat victimei Galiţ Mihail lovituri, fiind considerate ca o metodă de a-şi apăra interesele sale, de a duce instanța în eroare, având scopul de a se eschiva de la răspunderea penală şi corect nu au fost luate în considerație la pronunțarea sentinței.

Mai mult, cele indicate de către martorul Colţa Xxx în ședința de judecată sunt confirmate şi de martorul Colţa Mariana care a indicat că, la data de 07.11.2018, era acasă împreună cu Colţa Xxx şi la un moment dat a strigat Galiţ Mihail si a ieșit Colta Xxx afară, acesta a menționat că are nevoie de Russu Vadim. Ulterior, Galiţ Mihail a intrat în casă şi a consumat băuturi alcoolice, după un timp s-a iscat un conflict între Russu Vadim şi Galiţ Mihail, dar ea i-a rugat să iasă afară. Aceștia au ieșit afară, dar ce s-a întâmplat mai departe ea nu cunoaște, a aflat de la soțul său precum că frații Russu i-a aplicat lovituri lui Galiţ Mihail. Toți se aflau în stare de ebrietate ușoară.

În acest context instanța de apel a notat că la baza unei sentințe pot fi puse atât probe directe cât şi indirecte.

La fel, prin raportul de constatare nr.201833DO141 din 21.11.2018 şi raportul de expertiză judiciară nr.201833D0144 din 07.12.2018, conform cărora la Galiţ Mihail au fost constatate următoarele leziuni: trauma închisă a cutiei toracice cu fractura coastelor 8-9 pe stânga, complicată cu hemopneumotorax pe stânga, fractura triplă a mandibulei, excoriații în regiunea feței, leziuni care se califică

vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

Legătura de cauzalitate dintre faptă şi urmările prejudiciabile este confirmată şi prin plângerea lui Galiţ Mihail în adresa IP Ungheni prin care solicită de a fi luate măsuri în privința lui Russu Vadim şi Russu Vitalie care la data de 07.11.2018, în jurul orei 19:00 pe o stradă din s. Medeleni, r-nul Ungheni i-au aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii şi picioarele peste corp, prin ce i-a provocat dureri fizice, în rezultatul căreia i-au fost fracturate coastele nr.8-9 pe partea stângă complicată cu hemopneumotorax pe stânga, fractura triplă a mandibulei, excoriații în regiunea feței. Astfel, anume inculpații, Russu Vadim şi Russu Vitalie, i-au aplicat lovituri cu pumnii şi picioarele părții vătămate, Galiţ Mihail.

La caz, inculpații Russu Vadim şi Russu Vitalie, având intenția de a-i aplica lovituri părții vătămate au ieşit afară din casa lui Colţa Vadim, în drum unde au continuat să-l lovească pe Galiţ Mihail, prin ce i-a cauzat ultimului vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului Rusu Vadim, precum că el a recunoscut vinovăția integral, dar prima instanță, neîntemeiat, a reținut că, a recunoscut-o parțial, totodată indicând că, Russu Vitalie este nevinovat de comiterea faptei imputate, calificându-le drept o modalitate aleasă de către inculpați de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă.

Subsecvent celor invocate supra, instanța de apel a conchis că argumentul invocat de inculpatul Russu Vadim în apelul declarat şi anume că inculpatul Russu Vitalie nu a comis cele incriminate şi lipsa vinovăției inculpatului Russu Vitalie, nu pot fi reținute, or, prima instanță minuțios, sub toate aspectele, complet şi obiectiv, a administrat probele, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel fără niciun dubiu a stabilit vinovăția inculpaților Russu Vadim şi Russu Vitalie şi corect a calificat acțiunile acestuia în baza art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a considerat ca fiind lipsite de suport probatoriu şi argumentele invocate de apelant precum că concluziile instanței sunt absolut greşite şi contravin circumstanțelor cauzei, or, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpaților Russu Vadim şi Russu Vitalie care a fost dovedită cu certitudine şi fără echivoc, dând faptei săvârşite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Martorii audiați pe cauza dată, au fost avertizați conform prevederilor art.art.312-313 Cod penal, contra semnătură, astfel, instanța nu a atestat careva motive întemeiate în vederea aprecierii critice a acestor declarații.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că starea de fapt reținută şi de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite şi probele administrate în cauză, relevate şi analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Pe această linie de concluzie, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Considerentele primei instanțe sunt motivate şi argumentate din punct de vedere al temeiniciei şi legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpaților în

săvârşirea infracţiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestora, reţinută prin sentinţă, întruneşte elementele infracţiunii imputate şi a fost săvârşită de către Russu Vadim şi Russu Vitalie.

4.2. Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, Russu Vadim, pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. d) Cod Penal al Republicii Moldova şi motivele invocate de inculpat în cererea de apel, Colegiul Penal verificând legalitatea sentinţei primei instanţe in privinţa ultimului constată că, instanţa de fond a acordat deplină eficienţă prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod Penal şi la stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei a ţinut cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia precum şi scopul pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Expunând concluzia asupra celor etalate, instanţa de apel remarcă faptul că la individualizarea pedepsei, instanţa de fond a ţinut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancţiunea aplicată inculpatului, Russu Vadim, fiind legală, echitabilă şi just individualizată.

Instanţa de apel constată că, acţiunile inculpatului, Russu Vadim, au fost încadrate în baza art.151 alin.(2) lit. d) Cod Penal pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 10 la 12 ani, iar din interpretarea sistemică a prevederilor art.151 alin.(2) lit. d) Cod Penal şi art.16 alin.(4) Cod Penal infracţiunea incriminată inculpatului se califică ca infracţiune gravă.

Conform art.76 Cod Penal, circumstanţe atenuante nu au fost stabilite.

Conform art.77 Cod Penal, circumstanţe care ar agrava răspunderea penală - săvârşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracţiune similară sau pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză.

Conform referinţei eliberate de către primarul comunei Petreşti la data de 13.11.2018, se menţionează că, Russu Vadim, este locuitor al r. Ungheni, s. Medeleni. S-a născut şi a crescut într-o familie de muncitori în care s-au educat 10 copii. Nu este căsătorit, nu este angajat oficial în câmpul muncii. Este o persoană cu un comportament neadecvat anumitor situaţii. Este caracterizat negativ din partea consătenilor şi a vecinilor. Careva plângeri, privind comportarea sa în adresa administraţiei publice locale nu au parvenit, anterior condamnat, la evidenţa medicului psihiatru şi narcolog nu se află.

Totodată, instanţa reţine că, prin sentinţa din 28 februarie 2014, de Judecătoria Ungheni, Russu Vadim a fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute la art.287 alin.(2) lit. b) Cod Penal şi s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. În baza art.85 Cod Penal, prin cumul parţial de sentinţe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentinţă s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentinţa Judecătoriei Ungheni din 07.02.2013 şi s-a stabilit definitiv lui Russu Vadim, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fiindu-i aplicat arestul, până la rămânerea definitivă a sentinţei.

Prin urmare, inculpatul nu este la prima abatere de la lege, fiind anterior condamnat. Instanţa de fond corect a considerat, că aplicarea unei pedepse non privative de libertate nu va atinge scopul de restabilire a echităţii sociale, de

corectare şi reeducare a inculpatului.

În acest sens, au fost respinse argumentele apelantului precum că, la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerare circumstanțele atenuante şi anume: a) faptul că şi-a întemeiat o familie şi că are un copil. Or, inculpatul Russu Vadim a comis o infracțiune gravă, săvârșită de două persoane şi a mai fost anterior condamnat pe cauze similare, iar careva probe în susținerea argumentelor invocate nu se conțin la materialele cauzei şi nici nu au fost prezentate de inculpat.

De asemenea, la stabilirea tipului şi mărimii pedepsei, instanța de judecată corect a luat în considerare gradul şi caracterul pericolului social al faptei, motivul şi scopul celor comise, personalitatea inculpatului, caracterul prejudiciabil şi mărimea daunei cauzate, circumstanțe ce atenuează sau agravează răspunderea şi influența pedepsei asupra corectării inculpatului.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel nu a reținut alegațiile apelantului cu privire la individualizarea eronată a pedepsei, or, instanța de fond motivat a stabilit categoria şi măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului şi, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin privarea inculpatului de libertate, ținând cont de faptul că, inculpatul anterior a mai fost condamnat pe fapte similare, dar nu şi-a făcut concluziile necesare.

Instanța de apel a subliniat că o pedeapsă non-privativă de libertate în privința inculpatului, nu va fi capabilă să contribuie la realizarea scopurilor legii penale cum ar fi corectarea acestuia, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta cât şi de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă ar genera dispreț față de ea şi nu va fi suficientă pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea şi reeducarea inculpatului, Russu Vadim, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei altei pedepse, nu va fi nici rațională şi nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

4.3. Cu referire la cererea de apel înaintată de către inculpatul Russu Vitalie, cercetând materialele cauzei penale, instanța de apel va respinge, ca depus peste termen, apelul declarat de inculpatul Russu Vitalie, completat ulterior de către avocatul Vuico Angela, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 13 martie 2019, deoarece sentința Judecătoriei Ungheni din 13 martie 2019, a fost pronunțată public la data de 13 martie 2019, înmânată pârților la proces la aceiași dată - 13.03.2019.

Iar, inculpatul Russu Vitalie a depus apelul abia la 11 aprilie 2019, invocând că a mai depus anterior la o săptămână după pronunțarea sentinței o cerere de apel, dar nu cunoaște de ce nu a ajuns la materialele dosarului.

Astfel, cele enunțate indică elocvent la încălcarea termenelor prevăzute la art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, iar potrivit prevederilor art.403 alin.(1), art.404 alin.(1) Cod de procedură penală, care expres indică la imposibilitatea declarării apelului mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, ceea ce face imposibilă şi repunerea în termen a apelului declarat de inculpatul Russu Vitalie care a depus apel la data de 09 aprilie 2019 (conform plicului), iar

curgerea termenului de contestare se efectuează din 14 martie 2019, astfel inculpatul nu şi-a exercitat dreptul legal de atac a actului de dispoziție a instanței de judecată în termenul prevăzut de lege.

Concomitent, inculpatul Rusu Vitalie şi avocatul Angela Vuico, în instanța de judecată, au solicitat să fie repus în termenul de declarare a apelului, deoarece, a mai depus anterior, la o săptămână după pronunțarea sentinței, cerere de apel, dar nu cunoaște de ce nu a ajuns la materialele dosarului.

Totodată, nu pot fi reținute solicitările verbale ale inculpatului Russu Vitalie, cât şi cererea de repunere în termen a apelului depusă de avocatul Angela Vuico, cu privire la repunerea cererii de apel în termen, or, în speța dată nu a fost confirmat prin probe faptul că omiterea termenului a avut loc din motive întemeiate.

Deci, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art.20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar, a reiterat că prin admiterea unui apel tardiv şi poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care inter alia prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Așa dar, raportând cauzei textele de procedură penală indicate mai sus şi statuările din jurisprudența constantă a Curții Europene, instanța de apel a reținut că în speță termenul de declarare a apelului a fost omis de către inculpatul Russu Vitalie, din circumstanțe care sunt imputabile părții.

Reieșind din cele expuse mai sus, se conchide că, cererea de apel depusă de inculpatul Russu Vitalie, completat ulterior de apelul depus de către avocatul Vuico Angela, în interesele inculpatului Russu Vitalie, nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv şi că motive întemeiate ce au determinat omiterea termenului de atac, apelantul nu a invocat, astfel că repunerea apelului în termen, de către instanța de apel, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție şi revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (Ghirea vs Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât şi a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării şi a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, instanța de apel nu se va expune asupra motivelor invocate în apelul declarat de către inculpatul Russu Vitalie, completat ulterior de apelul depus de către avocatul Angela Vuico, în interesele inculpatului Russu Vitalie, or, instanța de apel nici nu purcede la examinarea fondului apelului, deoarece potrivit prevederilor pct.16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005, soluția de respingere a apelului ca depus peste

termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

4.4. Cu referire la apelul depus de procuror, instanța de apel a indicat că, la caz au fost efectuate două rapoarte de expertiză şi anume: raportul de expertiză nr.201837D0141 din 21.11.2018 în sumă de 320 lei şi raportul de expertiză nr. 201833D0144 din 07.12.2018, în sumă de 320 lei, deci sunt justificate solicitările procurorului privind încasarea din contul inculpaților Russu Vitalie şi Russu Vadim a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 640 lei, or, potrivit art.art.227 alin.(1)-(3), 228, 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea Raportul de Expertiză Judiciară, urmează a fi trecute în contul inculpatului, deoarece potrivit art.142 alin.(1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoştințe specializate în domeniul ştiinței, tehnicii, artei, meşteşugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoştințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei. Dispunerea expertizei se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, precum şi din oficiu de către organul de urmărire penală.

Mai mult, potrivit Legii nr.316 din 22.12.2017 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art.143 Cod procedură penală, potrivit cărora alin.(2) al art.143 Cod procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel reiterează că, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.316 din 22.12.2017 a fost exclus art.143 alin.(2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

5. ***Inculpatul Russu Vitalie*** a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că nu a săvârşit fapta incriminată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, martorii au depus declarații false fiind influențați de către colaboratorii de poliție, cu care Russu Vitalie se afla în conflict.

La fel, raportul de expertiză a fost falsificat, deoarece partea vătămată nu s-a adresat de unul singur medicului legist, dar a fost dus de către unul din colaboratorii de poliție, cu automobilul personal, la medic acasă.

Totodată, în opinia recurentului şi procurorul a dus urmărirea penală subiectiv, deoarece avea părerea preconcepută cu referire la persoana care a săvârşit infracțiunea.

În continuare, inculpatul a indicat că a fost influențat de avocat să dea declarații false pentru a nu sta în închisoare.

5.1. ***Inculpatul Russu Vadim*** a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri legale sau

remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat că, fratele său Russu Vitalie nu este vinovat în săvârșirea acestei infracțiuni.

Totodată, în opinia recurentului pedeapsa sub formă de 10 ani închisoare este prea aspră în raport cu fapta săvârșită, ținând cont de faptul că partea vătămată peste 7 zile de la incident se putea deplasa şi lucra.

Ulterior, inculpatul Russu Vadim a mai depus un recurs suplimentar, prin care a solicitat achitarea lui Russu Vitalie de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii incriminate, iar în privința sa să fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, Russu Vitalie nu a săvârșit infracțiunea incriminată, acesta doar a fost martor ocular la cele întâmplate.

La fel, a indicat că, recunoaște vina în săvârșirea faptei imputate, însă consideră că pedeapsa de 10 ani închisoare este prea aspră.

În instanța de apel nu i-a fost acordat ultimul cuvânt, iar examinarea cauzei a avut loc în lipsa părții vătămate, inculpații fiind împotriva examinării cauzei în lipsa acesteia, deoarece partea vătămată urma să se prezinte în ședința de judecată şi să dea declarații că Russu Vitalie nu a participat la săvârșirea infracțiunii, iar în privința lui Russu Vadim să fie recalificate acțiunile, deoarece nu este de acord cu calificarea acțiunilor în baza art.151 alin.(2) Cod penal.

În continuare, recurentul a indicat că, partea vătămată şi martorul Colţa Xxx au fost influențați de către colaboratorul de poliție să dea declarații false, deoarece în trecut inculpatul a avut un conflict cu ofițerul de urmărire penală şi procurorul care a dus urmărirea penală.

6. Asupra recursurilor declarate de inculpați a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece la stabilirea pedepsei inculpaților instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 61, 75-78, 101 Cod penal.

Totodată, cu referire la ingerința inculpatului Russu Vitalie, privind dezacordul condamnării sale în baza art.151 alin.(2) lit. b) Cod penal, procurorul a evidențiat prevederile art.420 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel, însă nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit cale apelului, ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

De asemenea, procurorul a indicat că, prin decizia instanței de apel din 03 iunie 2019, a fost menținută fără modificări soluția adoptată de către instanța de fond pe motiv că avocatul Angela Vuico în interesele inculpatului Russu Vitalie şi acest inculpat au depus peste termen cererile de apel, şi raportând situația reținută în cauză la prevederile art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, în coroborare cu dispoziția art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate în cauza penală pvindu-1 pe inculpatul Russu Vitalie.

În concluzie, a remarcat că în temeiul prevederilor art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, urmează a decide asupra inadmisibilității recursurilor inculpatului Russu Vadim, ca fiind vădit neîntemeiat şi lipsit de temeiuri legale, iar

al inculpatului Russu Vitalie, deoarece acest recurent nu a folosit în termen, calea de atacat ordinară, apelul.

7. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului şi în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. ***Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Russu Vitalie***.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului de casare stipulat la pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond şi de apel când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Lecturând recursul, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul în esență critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, invocând că probele administrate la cauza penală nu demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului de cele incriminate.

Colegiul penal lărgit menționează că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

Mai mult, Colegiul penal subliniază că motivele invocate de recurent în recurs au constituit subiect de examinare de către instanța de apel. Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei şi-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă şi obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității, veridicității şi coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt şi de drept.

În cazul din speță, este relevant de a specifica că, raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se bazează pe aceea că, Colegiul penal lărgit consideră inacceptabil faptul ca pe calea recursului ordinar, să se opereze la modul practic o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe şi din decizia instanței de apel, nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului. În acest sens, instanța

de recurs ordinar nu poate fi împuternicită cu prerogativele unei instanțe de apel.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient şi plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită inculpatul.

Având în vedere cele expuse, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, iar din acest considerent recursul urmează a fi respins ca inadmisibil.

7.2. ***Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Russu Vadim***.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare stipulate la pct.10) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond şi de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Instanța de recurs reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz instanța de recurs atestă, că argumentele aduse în dezacord cu încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului se axează preponderent pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă în acest sens, Colegiul precizează că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării.

Instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective. Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a

anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate.

Astfel, inculpatul în recursul dedus judecății prezintă versiunea potrivit căreia acțiunile inculpatului ar urma să fie reîncadrate în baza art.151 alin.(1) Cod penal, susținând că probele prezentate de către organul de urmărire penală și cercetate de către instanțele judecătorești nu ar dovedi cu certitudine că fapta incriminată inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Raportând însă aceste argumente la conținutul deciziei atacate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a dat o argumentare amplă soluției pronunțate, a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine şi fără echivoc, dând faptei săvârşite de Russu Vadim încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat în faza de urmărire penală şi cercetare judecătorească, astfel respingând alegațiile inculpatului Russu Vadim precum că a săvârşit infracțiunea de unul singur.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului prin care se invocă că instanța de apel a examinat selectiv probele, fiind puse la baza soluției adoptate declarațiile contradictorii ale martorului Colța Xxx și părții vătămate, deoarece din conținutul deciziei atacate rezultă, că instanța de apel a respectat inclusiv și prevederile art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar, le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpaților.

În contextul celor expuse, se reține că, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare şi legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel şi că fapta întrunește toate elementele infracțiunii incriminate.

Cu referire la temeiul de casare stipulat la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală Colegiul penal lărgit relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât şi a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv şi o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în aşa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârşirii unor

fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei şi autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni de către făptuitor şi alte persoane.

Reieşind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit statuează că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, a fost stabilită şi individualizată corect, în aşa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi totodată, evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte similare.

Colegiul penal lărgit conchide că pedeapsa stabilită de către instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.art.7, 61, 70, 75, 85 Cod penal, iar stabilirea unei astfel de pedepse va atinge scopul de corijare şi reeducare a inculpatului.

În consecință, Colegiul penal lărgit opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greşita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecății, instanța de apel şi-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă şi în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia că recursul ordinar este neîntemeiat.

Prin urmare, recursul de pe rol fiind neîntemeiat, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpații Russu Vadim şi Russu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 03 iunie 2019, în cauza penală în privința lui Russu Vadim Xxx, Russu Vitalie Xxx, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 05 martie 2020.

Preşedinte	Vladimir Timofti
Judecători	Anatolie Ţurcan
	Nadejda Toma
	Elena Cobzac
	Victor Boico

Preşedinte	/semnătura/	Vladimir Timofti
Judecători	/semnătura/	Anatolie Ţurcan
	/semnătura/	Nadejda Toma
	/semnătura/	Elena Cobzac
	/semnătura/	Victor Boico

Copia corespunde originalului,
Judecător **Anatolie Ţurcan**